

**İhale dokümanı ve birim fiyat
teklif cetveli incelendiğinde
engelli personel
çalıştırılmasına ilişkin
düzenleme yapılmadığı Teknik
Şartnamede işin idarede
gerçekleşeceği anlaşılan
hizmet alımında *personelin
çalıştırılacağı düzenlenmiş
ise de birim fiyat teklif
cetvelinin personel esas
alınarak düzenlenmediği buna
göre çalışması öngörülen
engelli işçiler için ayrı
satır açma zorunluluğu
olmayacağı, isteklilerin *
işçi üzerinden engelli
personel sayısını**

hesaplayarak buna göre teklif hazırlayabileceği hk 1

4857 Sayılı İş Kanunu'nun "Engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu" başlıklı 30'uncu maddesinde "İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.

Bu kapsamda çalıştırılacak işçi sayısının tespitinde belirli ve belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan işçiler esas alınır. Kısmi süreli iş sözleşmesine göre çalışanlar, çalışma süreleri dikkate alınarak tam süreli çalışmaya dönüştürülür. Oranın hesaplanmasında yarıma kadar kesirler dikkate alınmaz, yarım ve daha fazla olanlar tama dönüştürülür. İşyerinin işçisi iken engelli hâle gelenlere öncelik tanınır.

...

Bir işyerinden malulen ayrılmak zorunda kalıp da sonradan maluliyeti ortadan kalkan işçiler eski işyerlerinde tekrar işe alınmalarını istedikleri takdirde, işveren bunları eski işleri veya benzeri işlerde boş yer varsa derhal, yoksa boşalacak ilk işe başka isteklilere tercih ederek, o andaki şartlarla işe

almak zorundadır. Aranan şartlar bulunduğu halde işveren iş sözleşmesi yapma yükümlülüğünü yerine getirmezse, işe alınma isteğinde bulunan eski işçiye altı aylık ücret tutarında tazminat öder.

Özel sektör işverenlerince bu madde kapsamında çalıştırılan 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi engelli sigortalılar ile 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen korumalı işyerlerinde çalıştırılan engelli sigortalıların, aynı Kanunun 72 nci ve 73 üncü maddelerinde sayılan ve 78 inci maddesiyle belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı, kontenjan fazlası engelli çalıştıran, yükümlü olmadıkları halde engelli çalıştıran işverenlerin bu şekilde çalıştırdıkları her bir engelli için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı Hazinece karşılanır. İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şarttır. Bu fıkra göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir. Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. (Ek cümle: 31/7/2008-5797/10 md.) Bu fıkroda düzenlenen teşvik, kamu idareleri hariç 506 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılara ilişkin matrah ve oranlar üzerinden olmak üzere, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personeli için de uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı

tarafından müstereken belirlenir.

(Değişik yedinci fıkra: 11/10/2011-KHK-665/28 md.) Bu maddeye aykırılık hallerinde 101 inci madde uyarınca tahsil edilecek cezalar, engellilerin ve eski hükümlülerin kendi işini kurmaları, engellinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, engellinin işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması ve bu gibi projelerde kullanılır.

...” hükmü bulunmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında teklif fiyata dahil olacak giderler” başlıklı 78.28’inci maddesinde “78.28. İsteklilerin aynı il sınırları içerisinde birden fazla iş yerinin bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, ihale dokümanında aynı il bazında elli veya daha fazla işçi çalıştırılmasının öngörüldüğü ihalelerde 4857 sayılı İş Kanununda belirtilen asgari orana uyulmak kaydıyla idarece tespit edilen engelli işçi sayısı ile bu işçilerin tabi olacağı ücret grubu idari şartnamenin ilgili maddesinde belirtilecek ve bu işçiler için birim fiyat teklif cetvelinde ayrı satır açılacaktır. İdareler tarafından İş Kanununda belirtilen asgari oranının üzerinde engelli işçi çalıştırılmasını öngören düzenleme yapılması da mümkündür. İstekliler tarafından ihale dokümanında öngörülen engelli işçi sayısı ve bu işçiler için Hazinece karşılanacak prim teşvik tutarları dikkate alınarak teklif bedelleri oluşturulacaktır. İlgili mevzuatında engelli işçi çalıştırılmasını kısıtlayan hükümler saklıdır.” açıklaması yer almaktadır.

Teknik Şartname’nin “Çalışacak İşçilerin Çalışma Saatleri Ünvanları, Nitelikleri, Sayıları ve Giyim Kuşamları” başlıklı 7’nci maddesinde “1.Yüklenici firmanın çalıştıracığı işçilerin

unvan, nitelik ve sayıları Tablo 3’de gösterilmiştir. Tablo 3’de belirtilen personel 36 ay süreli çalışacak olup aynı anda işe başlanmaları sağlanacaktır.” düzenlemesi yer almaktadır.

Tablo 3:

Unvanı	Nitelik (En Az)	Sayı
Proje Müdürü	Diyetisyen veya gıda mühendisi, iki yıl tecrübeli	1
Aşçıbaşı	Ustalık sertifikasına sahip	1
Aşçı	Sertifikalı	5
Aşçı	Sertifikalı (tatlı ustası)	1
Aşçı	Kasap sertifikalı	2
Aşçı yardımcısı	Sertifikalı	12
Garson	En az ortaokul mezunu	85
Bulaşıkçı-temizlikçi-meydancı	En az ilkokul mezunu	10
şoför	Src3 veya src4 belgelerine sahip	2
TOPLAM		119

İhale ait birim fiyat teklif cetveli ise aşağıdaki gibidir:

A	B
---	---

Sıra No	İş Kaleminin Adı ve Kısa Açıklaması	Birimi	Miktarı	Teklif Edilen Birim Fiyat	Tutarı
1	ARA ÖĞÜN	öğün	1.200.000		
2	DİYET KAHVALTISI	öğün	300.000		
3	DİYET ÖĞLE VE AKŞAM YEMEĞİ	öğün	500.000		
4	ÖĞLE VE AKŞAM YEMEĞİ	öğün	5.000.000		
5	SABAH KAHVALTISI	öğün	2.200.000		
TOPLAM TUTAR (K.D.V Hariç)					

İhale dokümanı kapsamında çalışacak personel sayısına açıkça yer verildiği, İdari Şartname'nin 46'ncı maddesinde öngörülen fiyat farkının, personel çalıştırılmasına dayalı olmayan söz konusu hizmet alımında personel için birim fiyat teklif cetvelinde satır açılmamış olsa da koşulları oluştuğunda ödenebilmesi mümkün olduğundan iddianın bu kısmının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

İhale dokümanı ve birim fiyat teklif cetveli incelendiğinde, engelli personel çalıştırılmasına ilişkin düzenleme yapılmadığı, Teknik Şartname'de D.Ü. Tıp Fakültesi Hastaneleri sınırları içinde gerçekleşeceği anlaşılan hizmet alımında 119 personelin çalıştırılacağı düzenlenmiş ise de birim fiyat teklif cetvelinin personel esas alınarak düzenlenmediği, buna göre çalışması öngörülen engelli işçiler için ayrı satır açma zorunluluğu olmayacağı, isteklilerin 119 işçi üzerinden engelli personel sayısını hesaplayarak buna göre teklif hazırlayabileceği anlaşıldığından, söz konusu iddianın reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2021/025
Gündem No	: 61

Karar Tarihi	: 16.06.2021
Karar No	: 2021/UH.I-1219